

חג האהבה

פרשת ואתחנן משופעת בדברי אזהרה בנושא עבודה זרה. למשל: "הישמרו לכם פן תשכחו את ברית ה' אלוקיכם אשר כרת עמכם ועשיתם לכם פסל...כי ה' אלוקיך אש אוכלה הוא". הרקע לדברי אזהרה אלה קשור לעתיד וקשור לעבר. בפרשתנו מנבא משה רבינו שנים רבות קדימה עת יהיו עם ישראל בארץ ישראל ויעבדו עבודה זרה. חטא זה יגרום להוצאתם מהארץ והליכתם לגלות ארוכה. דברים אלה מופיעים בקריאה שקראנו בתשעה באב: "כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ". מצד שני קושר משה רבינו אזהרה זו לעבר תוך כדי פירוט ניכר של מעמד הר סיני המשמש כתשתית לכל האמונה היהודית. "רק הישמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך". כאשר מעיינים היטב בפרשה זו ניכרת תכונה מרכזית האמורה לסייע לעם ישראל להימנע מכשלון בעניין עבודה זרה. התכונה היא תכונת היראה. משה רבינו מדגיש בפני העם את הצורך לירא מה' כדי להימנע מחטא. לפי דבריו של משה הייתה זו מטרת מעמד הר סיני: "הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים אשר הם חיים על האדמה". אך מסתבר שלא די ביראה זו כדי להגיע להתמדה ביראת ה'. פרשתנו הינה המקור למצוה מרכזית אחרת בתורה הלא היא מצות האהבה. בתום תיאור נרחב של מעמד הר סיני המסתיים במילים: "למען תירא את ה' אלוקיך לשמור את כל חוקותיו ומצוותיו...ושמעת ישראל ושמרת לעשות אשר ייטב לך..", מופיעה פרשה מפורסמת ומרכזית: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד... ואהבת את ה' אלוקיך..". כהמשך לשמיעה וליראה המופיעות בסוף הפרשה הקודמת מופיעות עתה שמיעה ואהבה. אין כאן המקום להאריך ביחסים שבין שתי מצוות אלה אולם ברור מעיון ברמב"ם ששתי מצוות אלה הולכות שלובות זרוע זו עם זו. הרמב"ם בהלכות יסודי התורה מבאר שתי מצוות אלה בנשימה אחת: "הקל-הנכבד והנורא הזה מצוה לאוהבו וליראה אותו". ומייד מבאר הרמב"ם: "והיאך היא הדרך לאהבתו וליראתו?". משמעות הופעת מצוה זו בפרשתנו הינה כפולה. ראשית יש לשים לב לכך שעניין האהבה אינו מופיע בארבעת ספרי התורה הראשונים אלא בספר שמיוחס למשה רבינו. יש בכך רעיון שקשור לאופיה של האהבה. אמנם התורה מצווה על אהבה, אך אהבה אמיתית צריכה לנבוע מתוך האדם ולא כציווי הבא מן החוץ. לא בכדי סמל אהבת ה' הינו אברהם אבינו עליו אומר הנביא ישעיה: "זרע אברהם אוהבי". אברהם אבינו מסמל את האדם שמצא את הדרך אל הקב"ה מעצמו. הוא התמלא ברגשי אהבה עזים לקב"ה מתוך שהכיר באמת שבו. שני מנהיגים דגולים אלה- אברהם אבינו ומשה רבינו מבטאים עבורנו פסגה של עבודת ה' על ידי אהבת ה'. לצד חידוש זה שמחדשת פרשתנו בעניין אהבת ה' מופיע חידוש נוסף המאזן מצוה זו. מיד בסוף פרשת "שמע" מופיעה מצות היראה בשנית: "הישמר לך פן תשכח את ה'...את ה' אלוקיך תירא ואותו תעבוד". פסוקים אלה נראים תמוהים ממבט ראשון. הרי פרשת ואתחנן משופעת באמירות רבות בנושא יראת ה'. כל החלק הראשון של הפרשה עוסק בעניין זה. ואז משה רבינו מסיט את הכיוון להדגשת התכונה של אהבת ה'. מדוע שינה חזרה לעניין יראת ה' מייד בתום הפרשה? הבנת דבר זה הינה יסוד חשוב בעבודת ה'. מצות אהבת ה' הינה חשובה, מרכזית וחיונית. היופי שבה הוא בכך שהיא באה מבפנים. אולם על מנת שיוכל האדם להצליח בקיום מצוה זו עליו לשמר אותה מימין ומשמאל על ידי מצות יראת ה'. בשבוע זה חוגגים אנו חג טו' באב שזכה להשוואה ליום הכיפורים. בשני ימים אלה כוחות האהבה והקירבה לה' הינם מרכזיים. המפתח להצלחה באהבה זו הינה שימור האהבה על ידי היראה. שבת שלום, הרב יוני ברלין, מנהל בית הספר